

tad al padre , ò à la madre , si los poder , è sea enemigo (a) de sus
hobiere ; sino , al que la tiene en parientes.

(a) SEA ENEMIGO. Unum tamen nota, quòd licèt inimicus parentum declaretur per sententiam , quòd si talis sit captus à familia non potest occidi per privatos, quia respublica est in possessione , & quia cum est captus per prætorem statim privatus perdit jus occidendi , quia publica auctoritas præfertur privatæ , de hæred. instit. l. testamento domini , not. Bal. in l. libertas , ff. de statu homin.

Super rubrica ista de arris Dominus Vincent. aliqua ponit præmissa ad hujus materiam rubrica , & ad doctrinam hujus tituli , facit enim differentiam inter arras , & donationem propter nuptias & sponsalitiæ largitatem. Nam propriè arra de jure communi vocatur pignus quòd datur sponsæ , & è contra, ut matrimonium contrahatur : ut in l. ar- ris , C. de spons. & 4. Part. tit. 11. l. 1. & oportet quòd realiter tradatur , & in quantitate consistat , aliàs nihil agitur : ut not. per Bar. in l. Titius ait , ff. de verb. obli. & si non fiat matrimonium per unius sponsorum culpam , alter istas arras lucratur : ut l. fi. C. de spons. cum distinctione ibi posita , & 4. Part. tit. 11. l. 2. & de his arris hic non loquitur , quia istæ arræ possunt accidere sicut dos : ut not. Bar. in d. l. Titia , aliæ dicuntur impropriè arræ in Regno Castellæ , & verè est donatio propter nuptias , vel ante nuptias : de quibus loquitur ista l. cum tribus sequentibus , licèt discrepat ista l. 1. à jure commun. Nam hic dantur istæ arræ matrimonio contracto : ut patet in princ. hujus l. ibi : Todo home que casare , de jure tamen communi dantur arræ , & post matrimonium , & si fiat talis donatio propter nuptias ante matrimonium , valet inter sponsos : ut ff. de donat. inter vi. & uxo. & l. inter eos , & l. cum hic status , §. si quis sponsam , & intellige quòd valet si matrimonium sequatur , si verò non sequatur , remanebit distinctio de osculo : de quo infra eod. l. penult. Si autem fiat ista donatio matrimonio contracto , vel priùs facta au- geatur de jure communi debet esse æqualitas dotis & donationis propter nuptias propter pactum de lucranda dote : C. de

pac. conven. auct. æqualitas , & l. ex morte , & in auct. de æquali. dot. §. hoc igitur de cætero , & 4. Part. tit. 11. l. 2. aliàs autem donatio inter conjuges ex qua alter locupletior , & alter pauperior efficitur , non valet : ut c. fi. extra de dona. inter vir. & uxor. & ne mutuo amore invicem se spolient : ut ff. eod. tit. l. 1. 2. & 3. licèt hoc fallit in 9. casibus notatis per Doct. signantèr per Henr. in d. c. fi. Discrepat ergo , quia in l. 1. hujus tit. ista donatio non potest nisi in decima fieri , & usque ad illam valet donatio facta inter conjuges. Item , discrepat à jure communi , quia sicut dos ad mulierem , ita talis donatio reddit ad virum : ut d. c. fi. extra de donat. inter vir. & uxor. & cap. nuper , eod. tit. & C. de donat. ante nupt. l. 1. & ult. de jure tamen nostro aliter disponitur : ut in ista l. 1. videmus. Alia autem est sponsalitiæ largitas , quæ differt ab ista arra in tribus. Primò , quia ista arra datur expræssa, vel tacita conditione , si matrimonium contrahatur : ut l. cum veterum , C. de donat. ante nupt. & l. si filiæ , eod. tit. in sponsalitiæ verò largitate nulla est conditio : ut in dict. l. penult. infra eod. Secundò , quia hanc donationem , vel arras lucratur mulier secundum distinctionem hujus legis primæ licèt secundum jus commune nil lucratur , ut suprà dixi , sed ibi non lucratur sponsalitiæ donationis , nisi cum distinctione osculi quæ ibi fit : & in l. si à sponso , C. de donat. ante nupt. & infra ea. l. 5. Tertiò , quia osculo interveniente lucratur sponsa medietatem sponsalitiæ largitatis , sed de his arris nihil lucratur , nisi eam carnaliter cognoverit : infra eod. tit. l. pen.

ADDITION.

De la materia desta Ley , vey en la Ley 1. y 2. tit. de las Dotes , è Donaciones , 4. Partida, tit. 11. La Ley del estilo , que es 246. dice, que caso que el marido no puede dar de arras mas del diezmo : pero que si ante que el casamiento se faga , el marido vendiere à su muger sus bienes , vale la tal venta como si otro extraño la ficiere.